

Naša Sloga izlazi svaki 1 i 16 dan mjeseca i stoji s poštarinom za cijelu godinu 2 f. a za kneta 1 for; razmjerio za pol god. 1 f. a za kneta 50 nové. Izvan carvine više poštarina. Pojedini broj stoji 6 nové.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politični list.

Oglas se primaju po navadnoj cjeni. Pisma neka se šalju plaćene poštom. Ne-podpisani se dopisi neupotrebljavaju. Dopisi se ne vraćaju. Uredništvo i Odpravništvo nalaze se Via Capuano N.º 1969/1.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokrvari.“ *Nar. Post.*

Godina IV.

U Trstu 16 Januara 1873.

Broj 2.

Stvari u Hrvatskoj.

Poštenâ čovjeka groza hvata, kad gleda, što rade Magjari i njihovi u Hrvatskoj pomagači, da onu nesretnu zemlju upropaste i unište.

Hrvatska se već pet godina bori s Ugarskom za svoja prava, složno kao jedan čovjek i odvažno kao lav. Tu slogu i tu odvažnost je Hrvatska sjajno i slavodobitno pokazala uzprkos svim protivničkim naporom po tri puta na izbornom megdanu. Ta sloga i ta odvažnost bi svakoj i slepoj duši oči otvorila, pa kao da jih je bila otvorila i Magjarom, koji od 1867. god. drže u svojoj šaki stare hrvatske pravice. Jer posljednje zadnjih izborah nisu već znali kud ni kamo, nego ajdo da se s Hrvatima mire na temelju starodavne hrvatske autonomije i kraljevinske samostalnosti. U to ime pozvaše Hrvate, neka na svom saboru izaberu dvanaest ljudi, a oni da će drugih dvanaest, pak što ti ljudi učine, da će pred Bogom i pred ljudmi vezati jedne i druge.

I zbilja, Hrvati, željni mira i pokoja, izabraše odmah svojih dvanaest najboljih i najčestitijih ljudi na saboru, na kojem bijahu zastupani plemići i narod i sve u Hrvatskoj obstojeće stranke tako, kako još nikad do tada; pak jih poslaše u Peštu, da se tamo dogovaraju s jednakom ugarskom dvanaesticom, koju bijaše medjuto izabrao u tu istu svrhu i ugarski sabor. Hrvatski odbor dvanaesticom, došav u Peštu, dade se na djelo i u kratko vrijeme sastavi i napiše crno na bijeli elaborat iliti spomenicu hrvatskih pravica, pak ju 8. studenoga prošle godine predade jednakomu odboru ugarskomu. U toj spomenici hrvatski su odbornici složno i jednoglasno svoju rekli. Dakako da nisu po Hrvatsku gore, već mnogo bolje, nego li joj je to dosad bilo.

Sav je svijet mislio, a najme Hrvati, da će Magjari taj njihov izradak onako ozbiljno pretresti, kao što su ga oni ozbiljno izradili i uglavili, a najpače da će ugarski odbor odmah na njega odgovoriti, kako je neprestano Hrvate silio, da se s njim požure i popašće. Ali prevario se svijet i prevarili se Hrvati. Jer Magjari, čim su zanj doznali, nisu imali dosta rieči, da opsuju u svega svijeta novinah i Hrvate i njihov elaborat, a s druge strane magjarski odbor nije još ni danas Hrvatima ni da bi rieči nanj odgovorio! Kako svaki vidi, to nije ljudski, jer Hrvati nisu ničiji sluga ni robi, pa ni magjarski. Ali sad nastaje pitanje, zašto su se Magjari tako naprama Hrvatima poneli. Zasto?

Na hrvatske zahtjeve treba odgovoriti, a najme na ono, gdje se dokazuje, da su dosad Magjari od Hrvatske novčanu korist imali, ne pako štetu, kao što su to bili po cijelom svijetu raztrubili. A to se neda tako lahko, kako se nedaju tako lahko zabašuriti i nekoje druge hrvatske pravice. Magjari su mislili, da će im hrvatski kraljevinski odbor predati Hrvatsku na milost i nemilost; al kad su vidili, da Hrvati, ma bili koje stranke, brane muževno i u samoj Pešti svoju otačbinu, nadjoše se u najvećoj neprilici. Ako odgovoriš, zlo; ako ne odgovoriš, gore. Što ćeš dakle i kako ćeš? Lahko je to ljudem, koji slepi i gluhi nemisle nego za sebe.

Lani su došle na svjetlo nekoje krive tužbe, koje su se iz Zagreba u Peštu slale, da se tamo oerne i u blato svale kolovodje narodne stranke; odskora pako štampala se u Pešti knjiga, u kojoj se pripovieda i kako su one krive tužbe postale i što su još poslje nekoji ljudi učinili, da Hrvatsku podkopaju. Sad gdje su krive oči, a nitko se od njih nije

usudio sudbeno oporeći lažnih pisamah, koja im se pripisuju: našlo se čeljade, koje tvrdi, da su sva ta pisma proizašla od kolovodjah narodne stranke! Istina, da je to isto čeljade opet izjavilo, da je bilo prisiljeno reći ono, što je reklo proti hrvatskim kolovodjam. Al Magjari zato nemare, nego daj udaraj na Hrvate, što možeš bože više. A zašto? Zato, da se prekinu dogovori izmedju njih i Hrvatah glede hrvatskih pravica i zahtjevah, pak da se pošlje u Hrvatsku svoj komisar, kao što se je poslao u Vajvodinu, te da se tako postigne krivim putem ono, što se nije dalo pravim. I oto tako sad stvari u Hrvatskoj stoje.

Zalostno je dakle i prežalostno to u Hrvatskoj stanje, al hrvatski narod neka nezdvoji, nego neka se privije k svojim kolovodjam i zastupnikom bliže nego ikada, jer samo tako će prodrieti nrežu, u koju ga traže uhvatiti domaći protivnici i njegovi prekodravski susjedi. Vjeran caru i domovini, hoće nadjačati Magjare i na mudrom dogovorn, kao što jih je nadjačao 48. na junačkom polju. Hina, laž i prevara imaju kratke noge, a samo vjera, pravda i istina traju i vjekuju!

POUKA.

kako treba postupati s marvom (živinom) da neoboli, i što ima učiniti gospodar, kad mu oboli.

Toplina u stajah iliti pojatah.

Glede *toplina*, bilo je jurve rečeno, da u stajah, u kojih marva živi, nesmiju biti ni pretoplo ni prehladno. Nu ni svaka domaća živina nečuti jednako topline i studeni; to zavisi od tud, kakovu kožu ima, il kako je naučena vrnčini i studeni.

Ovce jurve i sama vuna brani od studeni, i jer većkrat idu na pašu, vanjskomu su zraku bolje privadjene; one lahko i veliku studen podnesu, a jako su čutljive na veliku toplinu; te zato u toplih i zadubljivih stajah jako lahko i težko na krvi obole. Al i na paši velika im je vrućina, kao što ljeti u poldne, dostikrat škodljiva; pa zato, ako u to ljetno doba nije moguće zagnati ovce u hlad, treba jih radje goniti nazad u dobro provjetreno staje, gdje upoldansko sunce nesije.

Govedja je živina u obće na studen čutljivija, a to jer je navadna živiti u toplih i većinom jošte u pretoplih stajah; potrebno je takodjer svagda skrbeti za to, da govedje staje budu toplije nego li ovčije; al treba paziti, da staje budu nesamo tople, nu i čiste moraju biti; jer ako je staja pretopla, dosti se puti pripeti, da marva nagloma pogine, i da ja osobito rado napade bolest, koja je poznata pod imenom *ern*, *ernica* il *vranični prisad*.

I *govedjoj* je živini škodljivo, ako sunce ravno na nju udara; zato ako se u poldne goni iz staje, treba imati istu oprezu, kao što pri ovcah.

Konji u obće nisu tako občutljivi na zimu, a to jer su joj više privadjeni; toliko većma pa škodi jim neduhljiva i pretopla staja, osobito kada moraju više danah redomice u njoj ostati.

Bolesti *moždanah* (možljenih), koje konje česte napadaju, kao što tišćavka, vrtoglavica, dolaze nedvojbeno i odtud, što ljudi misle, da po noći nemogu nikad zadosta staju zapreti, da nebi koliko zraka u nju došlo, dočim su barem konji već nego li ikoja druga domaća životinja frižkomu zraku navadni.

Svinje jošte manje nego li ovce podnose veliku toplinu; osobito ljeti nije jih moguće na dosti hladnom mjestu držati; radi toga potrebno je takodjer, da staje i prostori (kote) gdje se danju ili kroz dan drže, tako leže, da sunce u koliko je moguće na nje nesije, posebno pako mora uvijek biti u takovih prostorih zadosta vode, da se blago u njoj može hladiti.

Ništa manje nego *prevelika* toplina, takodjer i *veliku studen* domaćoj je živini škodljiva; to budi rečeno osobito od mladih, kojim toplina u obće dobro služi. *Frasci* i *janjei* mnogo su zimogrozajji, i staje u kojih stanuju, treba da budu uvijek dosti tople, jer će drugéije gospodaru biti velike škode. S toga nije ni dobro, da se stare ovce, kad se s mrzle paše i već puti sve promočene u staju vrnu, ikad k janjetom pušte, koji su doma ostali. Najveć škodljivo je živini *sukanje vjetra* i *naglo promjenjivanje vremena*, sukanje vjetra toliko već je škodljivo, koliko je vrućija živina, na koju suče, navelastito poslje težka djela il hoda. To se dosti puti opazi na konjih, kao i na drugoj životinji, koja u posve toplih stajah živi, a blizu vratah, oknah i odušakah stoji. Živinu treba tada u stajah tako postaviti, da studen zrak uprav na nju nepuše; mnogo je puti zadosta leseni pretinjak, kojim se živinske staje pretinjuju.

Nagla *promjena topline* toliko više je škodljiva, koliko je već razlika med toplinom i studeni. Ljudi navadno misle, da je živini samo to škodljivo, ako iz topline pride na studen; dočim je stalno, da se živina mora prehladiti i oboljeti takodjer onda, kada iz studeni naglo pride u toplu staju. Radi toga od potrebe je takodjer, da se staje i u ljetno doba ono vrijeme provjetravaju, kada se živina sprohadja, il pa kada je na djelu, da joj se nebi kakva šteta pripetila, kada se zatim vrne u pretoplo u zaduhljive staje. Ako napokon staje nisu neizmerno tople, malo će kada nahuditi kojoj živini, ako i ravno iz staje van na studen dojde.

Kad se ovce radi *striženju* kuplju i peru, ima se posebno na to pomnjiti, da se zatim u toplom i zračnom kraju osuše; najhudje mjesto za ta posao je staja, jer se vlažna sapa, koja tada izlazi iz ovčijega života, neda iz staje drugče odpraviti, neg ako vjetar kroz staju suče, a to je ovcam pogibeljno. Ako pak ta sapa ostane u hlievu, ovce se tada preveć po malo suše, i predugo ostanu u velikom vlažnosti, koja je ovcam osobito mnogo škodljiva. Treba pako po mogućnosti nastojati, da nebi tada na tu živinu dažd padao, jer ne samo da je vuna manje vriedna, ako je već puti premočena, nego iz toga se zakote i kojekakve kužne bolesti. Isto tako škodljiva je gusta i vlažna *magla*, jer i ona kao i dažd ovce moći; pa zato skrbna gospodar za maglovita vremena neće spustiti svoje ovce van na pašu, jer velika vlažnost zraka pripomaže kojekakvim bolestim.

I za *ostrižene ovce*, da se neprehlade, treba imati poseban navar, ter zato po strigu, kad je daždjevno i vjetrovno vrijeme, nikad se nesmiju goniti iz staje, jer na vlažno i studeno vrijeme jako su čutljive.

I *Konji* se dostikrat peljaju na vodu, kad od djela svi vrući i više puti svi mokri doma pridu. Pogibeljne bolesti od prehlade, kao klanje, zapal kopitah i dodar plućni priasad dosti su puti posljedice takove nemarnosti. Isto tako škodljivo je konjem, ako, kao što se navadno pripeti, skroz mokri u staju pridu, te jih nitko do suha neotare. Pravi će gospodar uvijek skrhetati, da se sva njegovna tegleća živina dobro otare, ostriglja i očeslja prije, nego li onako mokra u staju stupi, il ako ne prije, to će ju harem u staji dobro otrti i obrisati. (Štedit će)

D o p i s l i.

Iz hrvatskoga Primorja 13. siječnja.

Jučer imadoše dioničari „Primorske Štedionice“ u Kraljevici glavnu skupštinu, na kojoj se je imalo zaključiti, da je „Primorska Štediona“ konstituirana ili uređena, i po tom imalo se je izabrati ravnateljstvo (upravljajući odbor). Pošto sam i ja jedan od mnogih dioničarah iste štedionice, odpu-

tio se jesam jučer u rano doba s veseljem i radosti, da se prisustvujući skupštini odzovem pozivu i po svojoj dužnosti rečim ondje pravo, koje mi kao dioničaru pripada.

Budući od početka do svršetka prisutan, hoću da obćinstvu čitajućemu „Našu Slogu“ pripoviedim potanko, kako je sa skupštinom bivalo i što se je sve tamo uradilo, uvjeren da je sve ono, što se je jučer u Kraljevici učinilo, od velike i osobite koristi po naš puk.

Rano je bilo jučer u jutro te je istom sunce, kao u svibnju (maju) mjesecu, svoje tople trake prosipavati počelo, kad sam ja u Kraljevicu dospio, našav cijelo stanovništvo ulicama vrveće, na komu se je opazalo, da osjeća, da se ima taj dan dvostruko svečanim nazvati, i to što je prvo: blagdan (nedjelja), a drugo što se ima liepa i korisna misao „ustrojavanje štedionice“, u život privesti. Tri su glavne ceste: Kraljevačka, Senjska i Riečka, koje vode u Kraljevicu i po ovih trih vidio si dolaziti množinu kočjah, dovozeću stranjske dioničare, da prisustvuju kod oživotvorenja „Primorske Štedionice.“ Deseta ura odbi, a velika dvorana „Narodne Čitadionice“ napuni se gostima, imajućih biti na skupštini, koju u prisuću vladnog povjerenika, poglavitog gospodina E. Čepulica, privremenog municipalnog predstojnika, kratkim slovom, naglasac osobitu radost, videći mnogobrojne skupštinaro, otvori g. Niko Polić, i pozove skupštinu, da izabere jednoga između sebe, koji bi istoj konstituirajuć skupštini predsjedati imao. Skupština na predlog gosp. Jos. Tomca iz Fužine, jednoglasno imenova g. Dr. Derončina, narodnog zastupnika, predsjednikom te skupštine. Zauzev g. Dr. Derončin svoje mjesto, zahvali se na častnom povjerenju, veleć da će on svoj zadaći kao predsjednik skupštine tim lakše zadovoljiti, videć oko sebe mnogobrojne prijatelje, uz koje ništa tožko poslovati nije. Zatim bi na predlog g. Dr. Derončina imenovan g. Niko Polić bilježnikom, a gospoda Čihlar i Hajdić skrutatori ili pregledatelji, koji ima pravo biti na skupštini, i jeli koji zastupa one, koji zapriečeni nemogoše doći.

Po obavljenom pregledanju, pronadje se prisutnih 38. dioničarah sa 813. dioniceh, 73. glasa imajućih. Svaki koji 10. dioniceh posjeduje ima jedan glas, u koji 20. dion. 2. glasa i tako do 100. dioniceh. Koji ima više od stotine ima glasovah za 100. dioniceh, to jest 10. glasah.

Sam predsjednik g. Dr. Derončin uze čitati pravila, koja su sa njekojimi izpravci, po visokomu ministarstvu učinjenimi, prihvaćena. Poslje toga odgodi g. predsjednik sjednicu na nekoliko časovah, za da se u to vrijeme skupštinaro dogovore o izboru upravnog vieća ili ravnateljstva. Onaj ljepi sklad i sloga, koja je medju skupštinaro, dogovarajućimi se o izboru ravnateljstva vladala, jedva bi moje pero opisati Vam moglo. Motroč to veselio sam se i primjetio, e da Bog da uvijek i u svemu tako bilo.

Nastavljena sjednica i započeto bi tajno glasovanje sa ceduljami. Po svršetku glasovanja, proglasti g. predsjednik uspjeh, po kom su skoro jednoglasno izabrani aliočeći dioničari u ravnateljstvo: Niko Polić, Vazmošlav Berčić, Pravdica Petar, Švrljuga Dr. Šime svi iz Kraljevice; Tomca Josip iz Fužine, Mirković Kosta iz Fužine, Stiglić Julio iz Bakra, Rindić Jos. iz Kostrene, Derončin Dr. Marijan iz Rieke.

Gosp. Dr. Derončin, kao predsjednik iste skupštine, srdačno se zahvali u imo svoje i ostalih odbornikah na tom liepom povjerenju i odlikovanju, obrekav svu brigu i trud na što veće procvetanje jučer ustrojenog zavoda „Primorske Štedionice“, pozdraviv opetovano skupštinu proglasi „Primorsku Štedionicu“ konstituiranom (uredjenom) i zaključiv skupštinu u jedan sat poslje podne.

Skupštinarom bijaše milo i dalje u društvu ostati, stoga se u čas zaključiv, da se svi skupa sastanu pri objedu, koji započe u jedan sat i pol, i kod kog prisustvovalo je do 40. gostinuh. Nazdravljalo se je začetnikom misli o ustrojenju „Primorske Štedionice“, te svim ostalim podpirateljem a osobito g. Franji Švrljugi ravnatelju hr. eskomptne banke, koji je na obće zadovoljstvo bio prisutan u skupštini i obrekao što veću podporu ovomu zavodu istom se ustrojivšem.

Gosti se u četiri sata razidju, a izabrano upravljajuće vieće, sastalo se u sjednicu, da polag statuta ili pravilah izabere medju sobom predsjednika i podpredsjednika. Tajnim

se glasovanjem biralo i izabrani su gosp. Dr. Derenciu predsjednikom, a gosp. Dr. Švrljuga podpredsjednikom.

U večer u 8. satih oto ti sakupljeni svi gostovi u dvorani „Narodne Čitaonice“, gdje je bila u počast dioničarom „Primorske Štedionice“ priredjena zabava s tombolom, mnogobrojno i krasnim spolom posiećena, a trajuća do 5. ure drugog dana, tim se završi jučeranja svečanost, koli gostom toli i kraljevčanom mila i od trajne uspomenene nadam se.

Š.

U Brkínah.

I kod nas se obnovilo občinsko zastupstvo nakon više godišnjega provizorija, o kojem ljudi koješta pripovjedati znadu. Sav trud i napinjanje naših protivnikah pokazao se jalovim, jer je narod svie stan svoga prava pristupio k izboru, te se nije pustio zavesti nanakanjem ni strahovanjem. Kako smo mi složno izabrali zastupnike, tako su oni izmed sebe na veliku radost i veselje naše izabrali za glavara gospodina Romualda Župančića iz Materije, čovjeka u svakom obziru čestitita i cionjena. — Mi se nadamo od novoga zastupstva, a osobito od mladoga glavara ne samo, da će se svietstno upravljati našim imetkom, nego da će znati i htjeti braniti naš jozik i pravice naše. — Kao radostan početak javljam Vam, da je naš gosp. glavara počeo voditi sve uređovanju u domaćem jeziku. Samo tako napried, gosp. Glavaru, i onda ostat će častno i slavno Vaše imo, i u daljnjih potanakah.

Drugi put spomenut će zanimivu javno — tajnu korespondencu nekoje gospode!!! —

Basne.

I.

Na jednomu širokomu polju
Skupile se zveri za nevolju.
Tu su risi, medvosi i vuči,
Konji, voli, lisice hajduci
I svega je zemaljskoga stvora,
Koga hrani poljana i gora.
Pred njimi čoš viditi kralja lica,
Jer je mudar i junačka glava —
Zlo mu jutro na koga se sprave,
Da ga tuku, deru, grizu, dave! —
Kralj veliki poreda junake
I načinja četo svakojake
I namešća čotam kapitane.
Moće straže na sve mile strane.
Kada su se vojsko poredale
I na mesta odabrana stale
K lavu dojde hajduci lisice,

Pokloni se do crne zemljice
I govore lavu velikomu:
„Poslušaj nas u svētu ovomu,
„Goni doma mugareca i zoca,
„Zec je plašljiv, kako mala deca,
„A u osla luda glava vlada,
„Bojimo se, zadat će ti jada.“
Lavu lisicam odgovori lepo:
„Nemojte mi gorotiti slepo,
„Jer da nije u vojski osala,
„Kā zverina bi nam trumbotala?
„Zeci te nam dobri bit u sili,
„Kada budu Stafote nosili.“

Iz te basne nauka će doći,
Da Vam i slab more pripomoći.

*) Basna se zove pripovest, ili pesma, gdje živine tobože govore i delaju, kako ljudi; pak iz njihova govora, ili čina vadimo si lep nauku, koji bi nam sam po sebi mrzljivi bio, a ovako ga malo šalom obučemo, pak nam je miliji i laglje ga zapametimo. Basne su vrlo poučne za decu.

Pisac.

Čitanjem se svet izobrazuje.

Osim napomenutih jur novinah, preporučamo još našem uarodu sljedeće listove: „Pučki Prijatelj“, političan, poučan i zabavan tjednik za puk trojedne kraljevine. Izlazi u Varaždinu svakoga četvrtka. Ciena mu je za soljake i za one, koji se unapried za cijelu godinu predplate 3 f., a za ostale 4 f., onda razmierno za pol godine 2 f., a za tri mjeseca 1 f. Ovaj vrlo list preporučamo na osobiti način našemuku, kako sam svoj, jer se na onom istom polju muči, na kojem želimo biti i mi koristni svojemu uarodu. — „Glasnik Sv. Josipa“, zabavno-poučni mjesečni list za puk katolički. Donosi: 1. Pripoviesti sa slikami, priče, doskočice itd.; 2. Živopis i slike Svetacah; 3. Pouke u vjerskom i obiteljskom životu; 4. Kratko tumačenje erkvenih činjavah; 5. Koje kakva sredstva domaća proti bolestima. Izlazi u Zagrebu svakoga

mjeseca i stoji na godinu s poštarinom 62 novč., a 31. novč na pol. Preporučamo ga našemuku, jer smo osvjeđeni, da će mu neizmerno omiliti.

Neukû Nauka.

Sredstvo proti kozicam.

„Časopis lékarov českých“ veli da dr. Rott, lékar u Kutinu, tvrdi, da je ocat (sirće) najbolje sredstvo proti ospicam, i to može se dhati od otea kad se zavrije, ili piti ocat. Dr. Rott veli: Jedina mi je želja, da puk uzme rabiti ocat proti ospicam. Rott navadja mnogo slučajevah iz posebne svoje skušnje, gdje je ocat koristio. On sudi, da bi pošasti ospicah, koje već dvie godine po Evropi more, lahko se ugušile, kad bi lječnici prepisivali ocat proti bolesti.

Kako se suhe butine (šunka, pršut) dobro obćuvati mogu.

Sad kadno nastaje doba, gdje će se butine sušiti i suhe spravljati, neće s gorega biti, da načnačimo način, kako se suhe butine i više godina ćuvati mogu. Za svaku butinu sašij od pamučne (bumbačne) tkanine nešto prostraniju vrećicu, nego što je debela butina. U takovu vrećicu metni suhu butinu, a onda ju okolo na okolo zatrpaj po prst na dugnačko sasjedećim mirisnim suhim sienom, pak ju onda ozgor dobro zaveži. Sieno će izparivanje butine upijati, te će šunka liepo suha ostati, a sieno će joj povrh toga ugodan miris ostaviti.

Franina i Jurina.

Ju. Ala, Franino, da zapovamo jedan put!

Fr. Ajde dajmo, ter je pustno vreme!

Ju. i Fr.: Šarenjaki gredu,
Kozju vunu predu,
Kozji koncei pueaju,
Ljudi jim se rugaju!

Različite viesti.

* + Napoleon III., bivši car franceski, preminuo je dne 9. tek. mjeseca u Chislehurstu (Čajselherst) u Ingleskoj. Karlo Ljudevit Napoleon rodio se u Parizu dne 20. travnja 1808., treći sin Ljudevita Napoleona, brata velikoga cara Napoleona I., a bivšega kralja Holandije i kraljice Hortenzije; izabran bio mjeseca kolovoza 1848. u konstitujuće spravišće, 10. prosinca isto godine proglašen predsjednikom Republike franceske sa četiri milijuna 562,834 glasovah; poslje kako je pomoću vojske dne 2. prosinca 1851. bio proglašen predsjednikom Republike sa 7 milijunah 439,216 glasovah na 10. godinah, proglašio se sljedeće godine nasljednim carem Francoske sa 7 milijunah 862,189 glasovah, a 2. prosinca 1852. dao si naslov „Napoleon III. car Francosah“; oženio se 20. siečnja 1853. sa Eugenijom De Guzman i Porto Carrero, groficom Teba, a kćerju grofa Manuela Montijo, rodjenom 5. svibnja 1826., a kojom imado sina Napoleona IV.; carevao je do bitke Sedanske 4. rujna 1870., dakle 18. godinah. Budući nepristrani povjestničari znat će kazati, što je ovaj pokojnik učinio zla što li dobra za Francosku i za ostali svet, koji mu se je klanjao do crne zemljice, dok je nosio u svojoj ruci sjajno francesko žezlo.

* Društvo sv. Jeronima. Tko je platio lani 50 novčićah, bio je godišnji član ili društvenik Šbora sv. Jeronima u Zagrebu, pa je dobio za godinu 1873. tri knjige, naimo: „Danić“, „Životinje“ i „Mladu Majku.“ Slavni društveni odbor se je poslje osviedočio, da je društvo uz taj maleni primesak od 50 novčićah na gubitku, pak razglašuje sad po „Katoličkom listu“, da imaju godišnji članovi platiti jedan forint za knjige, koje će društvenikom poslati u Svihvetih za prihodno ljeto. A treba platiti taj forint onim, koji pobiru ote

prineske, do polovice mjeseca ožujka iliti marča. Slavni odbor javlja još i vrlo radostnu viest, da će on jur ove godine početi izdavati „Život Svetih“, kojega je naš bogoljubni puk već odavna i jako željan. Nadamo se za cielo, da će onaj gospodin, koji je naumio obradovati nas toli žudjenom knjigom, pisat nam „Život Svetih“ onako naprosto i liepo, razumivo i ugodno, kao što su pisane narodne pripovjedke Vukove i Stojanovićeve i spisi slavnoga i neutrudljivoga Trnski-a, kojih se štílac nikad do sita nenačíta, bio on gradjan ili seljak. Komu je draga vjera i strah božji, taj kruto žaluje i uzdiše, čim vidi, kako u sadanje vrijeme po gradovih i po selih nevjera i zloba sve većma i u puku mah preuzimlju. Širite dakle, navlasti to vi, braćo svećenici, dobre knjige po našem milom narodn, da i on uzmogne naprjedovati u svem, što je liepo, častno i koristno, i da si ohrani vjeru i blagoćudnost, bez kojih se ni narodnost uzdržati nemože.

* Pišu nam iz Istre, da su na više mjestih naši rodoljubi najviše sami krivi, što naš tamo narod nije još došao u školi i obćini do onih pravica, koje ga idu po zakonu. Jer puk da je još neokretan, a oni, koji malo dalje vide, pak bi ga mogli poučiti i pomoći mu, da su il nemarni, il strašljivi. Naš im dopisnik veli, da je nemar i nehajstvo nedostojno sviesta i budna čovjeka, a strah i bojazan prava ludost; jer da čega se mogu i koga bojati, kad nisu krivi ni Bogu ni ljudem, a s druge strane na temeljn zakona brane što je pošteno i pravo. Ovo su misli jednoga kmeta!

* I na Boljunsćini su bili odskora obćinski izbori. Nego da su se tamo tom prigodom, kako nam pišu, dogodile mnoge nezakonitosti, pak da se puk pripravlja, da proti njim protestuje i zašće od kotarske oblasti, neka jih kao nevaljale uništi i razpiše nove izbore. Mi odobravamo taj korak onud-

njega našega puka, jer je već skrajno vrijeme, da ustane braniti na temelju zakona sebe i svoj obstanak: samo mu preporučamo, neka marljivo pokupi svaku i najmanju nezakonitost te se postara za svjedoke očevidece, pak će siguro svoju svrhu postići. A kad to bude, onda im preporučamo, da budu složni, da se dogovore i da birači svi do jednoga na birališće dođu. Jer neka znaju, tko sam sebe brani, da brani najveći i najljepši grad od ovoga svieta.

* Iz Žminja neima još ni sad glasa o obćinskih izborih. Mi bi znali nešto povjedati, zašto se toliko odnašaju, al to ćemo učiniti drugi put-

* † V. Č. Ant. Burmašević, zaslužni župnik sv. Barbare u Kostreni, žarki rodoljub, narodni pjesnik i spisatelj, preselio se u vječnost. Pokoj mu duši!

* Kod sv. Barbare u Kostreni izpražnjeno je učiteljsko mjesto. Tko ga želi nastupiti, neka se neposredno obrati na ono obćinsko poglavarstvo od kojega će dobiti pobljžja obaviešća.

* † Pop Anton Žic, duhovni pomoćnik i vikar kora u miru, preminuo je zadnjega dne proš. ljeta u gradu Krku na Otoku istoga imena. Bio je čovjek bistra uma i blage čudi, u njem je izgubio narod vrla domorođea, crkva budna i velezaslužna sina, puk iskrena savjetnika, sirote otea, a svi najboljega prijatelja. Pokoj vječni daruj mu, Gospodine, i svjetlost vječna svietila njemu!

Sa tršćanskoga tržišća.

Poradi slaba il nikakova traženja i nudejenja cienne su trgovini mal iste ostale, kakove smo posljednji put naveli, jedino se cukaru snizila na f. 21.50 do 22.50, ter zato upućujemo čitatelja na naše izvješće od 1. t. m.

Kretanje austrijskih brodovah

od 1 do 16 Januara.

Odjadrili iz — u

Trst: *Unico* N. Odeso. — *Alois*, *Armonio*, *Rioke*. — *Aizone* Rio Janeiro. — *Sagittario* Mleeh. — *Angelica* Filadelfie. — *Due Sorelle* Cet.

Alesandrija: *Cörnig* Njukastl. — *Monte Maggiore*, *Edel L.*, *Peppina B.* Trsta. — *Cibele* Lošinja. — *John George* Marsilje. — *Ljubi Drag* Gruža.

Batavij: *Rahela* Montevideo.

Bristol: *Rebecca* Njujorka.

Buenos Ayres: *Achille* Bordó.

Cet: *Eugenia*, *Alessandria*, *Gregorius*, Trsta. — *Nikolaj* Odeso.

Carigrad: *Kovačević*, Marjupolja. — *Dizan* Brđjansko.

Dublin: *Cainan* Taganroka. — *Martin* Njujorka.

Dunker: *Drugi Dubrovački* Njujorka. — *Tito* Kostanceo.

Falmut: *Leda* Carig. — *Pinus* Krén. — *Agar* Mesinu. — *Teleki*, *Desković A.*, *Grad Karlouč*, *Nereca* Sulino. — *Checco*, *Amalia*, *Alec*. — *Seth*, *Sabioncello* Njujorka. — *Alessandro*, *Taganrog* Marjupolja. — *Reñ* Ibrajlo. — *Cam* Galao.

Genovu: *Mailath* Sulino. — *Nuova Fama* Varana. — *Lada* Savanah.

Gloucester: *Tri Bratu* Odeso. — *Erin* Safi.

Gorče: *Oro* Marsilje.

Havr: *Cirolamo* Rio Janeiro. — *Rosina* Pirea.

Kardif: *Gjuseppe Matteo*, *Mio Moro*, *Stiliceno*, *Alessandra* Bordó. — *Treći Dubrovački* Kerka.

Karlofort: *Cleopatra* Manheim za Trst.

Kvinstov: *Onore* Limorika. — *Antonietta* Brđjansko. — *Triston* Njujorka. — *Sospir* Filadelfio.

Liverpul: *Nioril* Buenos Ayresa.

Londru: *Anastasia* Vučić Odeso. — *Vera Cruz* Akyab. — *Osmi Dobrovački*, *Vincenwa* Njujorka.

Livorn: *Norma* Carig.

Marsilja: *Iginio* Selefikije. — *Assidua* Enos-a. — *Suppice* Odeso. — *Gazella* Ardler. — *Else* Burgas. — *Amata* P. Brđjansko. — *Giov. Bosković* Smirue. — *Teresa* Trsta.

Njujork: *Jakko* Kovačestra. — *Civiltà* Ales. — *Nikolas* Gigenti.

Nju Orleans: *Peti Dubrovački* Londru.

Plimut: *Viktor Kovačević* Mariupolja. — *Germano Antonio* Odeso.

Pernambuk: *Olivo* Rio Janeiro. — *Saül* Santos

Riojanjro: *Vice Am.* *Teghetoff* Kardifa. — *Silva O.* Santos,

Bahie: *Carlo D.* Inđl. — *Atraste* Havr.

Bordó: *Andriana*, *Silce* Kardif.

Carigrada: *Lussignano* Poti.

Ceta: *Dario* Kardif.

Dunkerka: *Lauro* Njukastl.

Falmuta: *Tunka B.* Anversu. — *Clita* Liverpul. — *Osmi Dubrovački* Londru. — *Annibale* Belfast. — *Girolamo* Havr.

Genove: *Elsa*, *Milenko*, *Riccardo* Marsilja. — *Danae* Cet. — *Patrizio* Karlofort. — *Mirto* N. Marsilja.

Gibiltera: *Reñ* Kork. — *A. T.* *Luković* Kvinstov.

Glasgova: *Trident* Buenos Ayres.

Hartlepula: *Carolina* Premuda Trst.

Kardifa: *Sofia* Dubrovnik. — *Leone* Oran.

Kvinstovna: *Erin* Gloucester.

Liverpula: *Olimpo* Genovu. — *Sloboda* Portosaid.

Londre: *Europa* Njukastl. — *Penelope* Njukastl.

Malte: *Colibri* Trst. — *Stefano* Inđl.

Milforta: *Luigia* Žiga Trst.

Napulja: *Mujus* Carig.

Njujorka: *Kismet* Bordó.

Njukastla: *Enos* Livornu. — *Trino*, *Fortunato* M. Mleco.

Njuporta: *Giovannino B.* Mleco.

Odeso: *Eva* Malta.

Pernambuka: *Pampa* Rio Grande.

Smirue: *Nuova* Anna Trst.

Dojadrili u — iz

Trsta: *Civetta* Smirno. — *Figlia Penelope*, *Nuovo Arturo* Bordó. — *Paolo* Ales. — *Ero* Carig. — *Ardito* Londru.

Alesandrije: *Vice* Tunc, *Maria Zuri* Marsilja. — *Niksić* Trst. — *Beno* Liverpul.

Tèk Novacah

polag Borse u Trstu od 1 — 16 Januara 1873.

NOVCI	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	--
Carški dukati (cekini)	—	5.11	5.10	5.10	—	—	5.10	5.09	5.04	5.11	5.15	—	5.16	5.17	5.19	—
Napoleoni	—	8.66	8.64	8.64	—	—	8.64	8.64	8.65	8.65	8.66	—	8.66	8.67	8.66	—
Libro Inglesko	—	10.90	10.90	10.88	—	—	10.88	10.89	10.90	10.92	10.92	—	11.92	10.93	10.92	—
Srebro prid (aggio)	—	106.90	106.50	106.50	—	—	106.50	106.50	106.50	106.50	106.65	—	106.65	106.75	106.75	—

Izdavatelj i odgovorni urednik A. Karabačić.

Tisk. Sinovi K. Amati.